

Naučite svojega otroka pravila o nedovoljenih dotikih.

Približno eden od petih otrok postane žrtev spolnega nasilja, vključno s spolno zlorabo. Sami lahko pomagate pri preprečevanju, da bi se to zgodilo vašemu otroku. Naučite svojega otroka pravila o nedovoljenih dotikih.

Pravilo o nedovoljenih dotikih

Pravilo o nedovoljenih dotikih je preprosto vodič v pomoč staršem, da otrokom pojasnite, kje se jih drugi ne smejo dotikati, kako naj se odzovejo in kje naj poiščejo pomoč. Kaj je pravilo o nedovoljenih dotikih? Preprosto: nihče se ne sme dotikati otrokovih delov telesa, ki jih prekriva spodnje perilo. In tudi otroci se ne smejo dotikati drugih ljudi v teh predelih. Pomaga tudi, ko želite otrokom pojasniti, da njihovo telo pripada njim in da obstajajo dobre in slabe skrivnosti ter dobri in slabi dotiki.

Kako otroka naučite pravila o nedovoljenih dotikih?

Pravilo o nedovoljenih dotikih je zasnovano za pomoč staršem in vzgojiteljem pri načenanju pogovora z otroki. Lahko je zelo učinkovito pri preprečevanju spolne zlorabe. Pravilo o nedovoljenih dotikih zajema 5 pomembnih vidikov.

1. Tvoje telo pripada tebi

Otroke je treba naučiti, da njihovo telo pripada njim in da se ga nihče ne sme dotikati brez njihovega dovoljenja. Odprt in neposreden pogovor o spolnosti in "intimnih delih telesa" v zgodnji dobi, ob poimenovanju spolnih organov in drugih delov telesa s pravilnimi izrazi, bo otroku v pomoč pri razumevanju tistega, kar ni dovoljeno. Otroci imajo pravico zavrniti poljub ali dotik, tudi osebe, ki jo imajo radi. Otroke je treba naučiti reči "Ne", takoj in odločno, v primeru neprimerne telesne stika, se izogniti nevarnim okoliščinam in povedati zaupanja vredni odrasli osebi. Pomembno je poudariti, da morajo vztrajati, dokler jih nekdo ne upošteva.

Roka v knjigi vedno prosi Kika za dovoljenje, preden se ga dotakne. Kiko ji to dovoli. Ko hoče roka seči po intimnih delih telesa, Kiko reče "Ne!". Starši in vzgojitelji lahko ta odstavek uporabite, da otrokom pojasnite, da lahko v vsakem trenutku rečejo "Ne".

2. Primeren dotik – neprimeren dotik

Otroci vedno ne ločijo primernih dotikov od neprimernih. Povejte otrokom, da ni v redu, če si nekdo ogleduje intimne dele njihovega telesa ali se jih dotika oziroma jih prosi, da gledajo njegove intimne dele telesa ali se jih dotikajo. Pravilo o nedovoljenih dotikih jim pomaga pri prepoznavanju očitne meje, ki si jo lahko zapomnijo: spodnje perilo. Prav tako pomaga odraslim pri načenanju pogovora z otroki. Če otroci podvomijo v sprejemljivost vedenja neke osebe, se prepričajte, da se bodo znali zateči po pomoč k odrasli osebi, ki ji lahko zaupajo.

V knjigi Kiko ne dovoli dotikanja pod spodnjim perilom. Starši lahko pojasnite, da se jih nekateri odrasli (na primer vzgojitelji, starši ali zdravniki) morda morajo dotikati, vendar je te treba spodbuditi, da bodo znali reči "Ne", če se v nekem položaju počutijo nelagodno.

3. Dobre skrivnosti – slabe skrivnosti

Skrivnostnost je poglavitna taktika kršiteljev v primeru spolnih zlorab. Zato je pomembno, da otroke poučite o razliki med dobrimi in slabimi skrivnostmi in vzpostavite zaupno vzdušje. Nobena skrivnost, ki v njih povzroči negotovost, nelagodnost, strah ali žalost, ni dobra in je ne bi smeli zadržati zase; povedati jo morajo odrasli osebi, ki ji lahko zaupajo (enemu od staršev, učitelji, policistu, zdravniku).

Roka v knjigi Kika spodbuja, da spregovori, če se ga hoče kdo dotikati na neprimeren način. Ta prizor se lahko uporabi za pogovor o razliki med dobro skrivnostjo (kot je zabava presenečenja) in slabo skrivnostjo (nekaj, zaradi česar je otrok žalosten in zaskrbljen). Starši morate otroke spodbujati, da slabe skrivnosti delijo z vami.

4. Preprečevanje in zaščita je odgovornost odraslih

Kadar so otroci žrtve spolnih zlorab, jih je sram in strah ter se počutijo krive. Odrasli se morate izogibati ustvarjanju tabujev v zvezi s spolnostjo in se prepričati, da otroci vedo, na koga naj se obrnejo, če jih je strah, so zaskrbljeni ali žalostni. Otroci lahko začitijo, kadar je nekaj narobe. Odrasli morate biti pozorni in rahločutni do njihovih občutkov in vedenja. Obstajajo lahko številni razlogi, zakaj otrok zavrača stik z neko odraslo osebo ali drugim otrokom. To je treba spoštovati. Otroci morajo vedno imeti občutek, da se o tem lahko pogovorijo s svojimi starši.

Roka v knjigi je Kikova prijateljica. Odrasli ste tu, da otrokom pomagate v njihovem vsakdanjem življenju. Preprečevanje spolnega nasilja je prva in prednostna odgovornost odraslih; pomembno je, da se izogibate prenašanju vsega bremena na otrokove rame.

5. Drugi koristni namigi ob pravilu o nedovoljenih dotikih

Zaupanje in razkritje

Otroke je treba poučiti o odraslih, ki so lahko del njihove varne mreže. Spodbujati jih je treba, da bodo izbirali odrasle, ki jim lahko zaupajo, bodo zanje na voljo in jim bodo pripravljene prisluhniti in pomagati. Samo en član varne mreže lahko živi z otrokom; drugi mora živeti zunaj neposrednega družinskega kroga. Otroci morajo vedeti, kako poiskati pomoč v takšni zaupni mreži.

Znani kršitelji

V večini primerov je kršitelj nekdo, ki ga otrok pozna. Otrokom je še posebno težko razumeti, kako jih lahko zlorabi znanec. Bodite pozorni na prilizovanje, s katerim si kršitelji ponavadi pridobijo otrokovo zaupanje. Doma mora veljati pravilo, da otrok starše obvešča o vsaki osebi, ki mu nekaj podari, od njegove pričakuje, da zadrži neko skrivnost ali z njim poskuša biti na samem.

Neznani kršitelji

V nekaterih primerih je kršitelj tujec. Otroka naučite enostavnih pravil o stikih s tujci: nikoli naj ne vstopi v avto s tujcem in nikoli naj ne sprejme daril ali vabil od tujca.

Pomoč

Otroci morajo vedeti, da obstajajo strokovnjaki, ki jim lahko še posebej pomagajo (učitelji, socialni delavci, varuhi človekovih pravic, zdravniki, šolski psihologi, policija), in telefonske številke, ki jih otroci lahko pokličejo za pomoč.

Zakaj pravilo o nedovoljenih dotikih?

Približno eden od petih otrok postane žrtev ene od oblik spolne zlorabe ali nasilja. To se dogaja otrokom ne glede na njihov spol, starost, barvo kože, družbeni sloj in vero. Kršitelj je pogosto oseba, ki jo otrok pozna in ji zaupa. Kršitelj je lahko tudi otrok.

Sami lahko pomagate pri preprečevanju, da bi se to zgodilo vašemu otroku.

Ključnega pomena je dobra komunikacija z otroki. Vključuje odprtost, odločnost, neposrednost ter prijateljsko in zaupno vzdušje.

Pravilo o nedovoljenih dotikih vam pri tem lahko pomaga.

Otrok nikoli ni premlad, da bi ga naučili pravila o nedovoljenih dotikih, saj lahko do zlorabe pride pri kateri koli starosti. Če vam je nelagodno o tej temi govoriti z otrokom, se zavedajte, da je to za vas kot odraslo osebo verjetno težje kot za otroka.

Kako ukrepati v primeru suma zlorabe?

Kadar posumite, da je bil vaš otrok žrtev zlorabe, je zelo pomembno, da se na otroka ne jezite. Ne dajte otroku vtisa, da je storil nekaj narobe. Otroka ne zaslišujte. Vprašate ga lahko, kaj se je zgodilo, kje in s kom, vendar ga ne sprašujte zakaj. Pred otrokom se ne vznemirjajte. Otroci se hitro lahko počutijo krive, zaradi česar težko spregovorijo. Poskusite se zadržati pred prehitrimi zaključki na osnovi skopih ali nejasnih informacij. Otroku zagotovite, da boste ukrepali, in se obrnite na osebo, ki lahko pomaga, na primer psihologa, otroškega zdravnika, splošnega zdravnika, socialnega delavca ali policijo. V nekaterih državah so zagotovljeni telefonske linije in centri, ki so odgovorni za nudenje pomoči otrokom žrtvam spolnega nasilja. Nanje se lahko obrnete za pomoč, če za nekega otroka posumite, da je bil žrtev spolnega nasilja.

Kje so na voljo gradiva in informacije?

Svet Evrope je pripravil gradivo, ki staršem pomaga učiti pravilo o nedovoljenih dotikih. Gradivo vključuje:

- videospot (risani film),
- knjigo, ki jo starši lahko berejo otrokom od 3 do 7 let,
- plakate in dopisnice

To gradivo lahko prenesete s spletne strani www.underwearrule.org. Pravilo o nedovoljenih dotikih je del kampanje Sveta Evrope »Eden od petih« za ustavitev spolnega nasilja nad otroki. Dodatne informacije o drugih preprečevalnih in zaščitnih ukrepih, ki jih priporočamo, lahko najdete na: www.coe.int/oneinfive

www.underwearrule.org
www.coe.int/oneinfive

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

eden
od petih

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE